No. 2981 Zaterdag 3 Sept. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Communicanda.

Bij deze bepalen wij, dat op Zondag 4 September a.s. in alle kerken en kapellen, waaraan een vast rector verbonden is, na de hoogmis een plechtig „Te Deum" van dankbaarheid zal gezongen worden, ter gelegenheid van het 40 Jarig Regeeringsjubileum van Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina.

† **P. I. VERRIET,**
Apost-Vicaris.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina op achttien-jarige leeftijd, toen Zij de Regering aanvaardde.

De Moeder des Vaderlands.

Wien Neêrlands bloed in
d'aderen vloeit
Van vreemde smetten vrij............

H. M. de Koningin, Wilhelmina, de landsvrouw, de moeder van het vaderland blikt terug op een regering van veertig jaar.

Veertig jaar hield zij, de kloeke vrouwe uit het Huis van Oraniën de teugels zeker en vast, had zij het geloof in haar van haar volk, dat nimmer versaagde in houw en trouw aan haar troon.

Reeds als jonge Koningin, als prinses Wilhelmina zagen Nederlanders en Nederlands-Indiërs in haar de eenvoudige, maar vastberaden Koningsvrouwe, die haar volk begreep in alle geledingen, in alle gevoelens.

Zij stond er te midden van het lage land aan de zee; zij hoorde de golven beuken op zijn kusten en zag de waterkoppen **rollen naar zijn dijken en immer stond zij saevis tranquillus in undis......**

Hoe het in **landen om haar heen mocht** woelen en stormen, **hoe de weerslag** daarvan ook Nederland mocht beroeren, de landsvrouwe stuurde beleidvol het schip van staat en leidde met haar ministers het schip door hevigste brandingen.

Op 6 September 1898 aanvaardde Koningin Wilhelmina, volgens de bepalingen der Grondwet, de regering. In de Nieuwe Kerk te Amsterdam werd Zij plechtig gehuldigd.

„Thans" — zo sprak zij — „thans is de ure gekomen, waarop ik mij te midden van mijne trouwe Staten-Generaal, onder aanroeping van Gods Heiligen Naam, zal verbinden aan het Nederlandse volk, tot instandhouding van zijn dierbaarste rechten en vrijheden.

Zo bevestig ik heden de hechte band, die tussen mij en mijn volk bestaat en het aloud verbond tussen Nederland en Oranje opnieuw bezegelt.

Hoog is de roeping, schoon is de taak, die God op mijn schouders gelegd heeft. Ik ben gelukkig en dankbaar het volk van Nederland te mogen regeren, een volk klein in zielental, doch groot in deugden, krachtig door aard en karakter.

Ik acht het een groot voorrecht, dat het mijn levenstaak en plicht is al mijne krachten te wijden aan het welzijn en de bloei van mijn dierbaar vaderland.

De woorden van mijnen beminden Vader maak ik tot de mijne: „Oranje kan nooit, ja nooit genoeg voor Nederland doen."

„Ik zweer aan het Nederlandse volk, dat ik de Grondwet steeds zal onderhouden en handhaven.

Ik zweer, dat ik de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks met al mijn vermogen zal verdedigen en bewaren; dat ik de algemene en bijzondere vrijheid en de rechten van al mijne onderdanen zal beschermen en tot instandhouding en bevordering van de algemene en bijzondere welvaart alle middelen zal aanwenden welke de wetten te mijner beschikking stellen, zo als een goed koning schuldig is te doen.

Zo waarlijk helpe Mij God."

Eenmaal aan het bewind, drukte H. M. de Koningin de voetstappen van haar moeder, Koningin-Regentesse Emma.

Eenvoud, vastheid van karakter, liefdevolle genegenheid tot haar volk, diepe godsdienstzin kenmerkte het leven der jonge Koningin, die door haar volk als op handen gedragen werd.

Aan andere Europese hoven mocht grote weelde heersen, aan het Nederlandse hof lag op alles de stempel van de eenvoud gedrukt.

En dat soms naar buiten weelde bij bijzondere gelegenheden van buitenlands hoog bezoek werd ten toon gespreid, was meer een gevolg van internationale etiquette en hoffelijkheid, dan een uiting van weeldezucht.

Dat onze Nederlandse hofhouding hogere financiele eisen ging stellen, vond eerder oorzaak in internationaal vorstelijk verkeer met een politieke ondergrond dan in koninklijk verlangen naar uiterlijk feestvertoon.

Niet alle Oranje-vorsten, in onze vaderlandse geschiedenis bekend, zijn uit hetzelfde hout gesneden, — niet allen bezaten heldenmoed, volharding en schitterende talenten —niet allen werden door hun volk even hoog geacht — maar steeds nam het Huis van Oranje toch een voorname vooraanstaande plaats in bij het Nederlandse volk, dat eerst zijn **sympathie en genegenheid waardig acht — geleerd door de tijd der jaren.**

En in haar veertigjarige regeringsperiode steeg de hoogachting der Nederlanders steeds meer voor hun vorstin, die zij eerden en waardeerden als een moeder des vaderlands.

Haar belangstelling ging steeds naar al haar onderdanen, in wier lot zij medelijdend kon delen, wanneer haar daarvan intieme bijzonderheden bereikten.

Dan kon zij zich groot tonen in kleine weldaden, gelijk zij zich als een fiere vorstinne een ware moeder des vaderlands deed waarderen, wanneer grote rampen — groot in een klein landje als Nederland — de bevolking troffen.

Persoonlijk, met het kleinst mogelijke gevolg, om niet meer opzien te wekken dan haar traditionele eenvoud toeliet — ging zij uit en bezocht de streken en haar bewoners, waar het ongeluk viel, de ramp trof, de ellende medelijden wekte.

Als troostende vrouwe, die haar kinderen opbeurt en hun weer moed inspreekt, die het voorbeeld geeft in de leniging van de nood, ging zij anderen voor.

Het Koninklijk voorbeeld trok anderen ter navolging.

In weer en wind, hetzij zomer of winter, daaraan stoorde zij zich niet, wanneer zij als troosteres en helpster der ongelukkigen op de plaats van het droef gebeuren troost kon brengen door haar aanwezigheid en verlichting kon verspreiden door haar gulle gaven.

Wanneer de zee met geweldige kracht Hollands kustbewoners in het leven geraakt had, wanneer bulderende orkanen dijk en dam doorbraken en hele landerijen deden verdrinken en welvaart vernietigden, was de komst van H. M. de Koningin, als moeder van het geslagen volk, een lichtpunt voor de slachtoffers in het peilloos duister van de toekomst.

Als de rode toorts ging over de Drentse heidevelden — felle branden de geringe bezittingen van arme veen-arbeiders wegteerden; wanneer werkloosheid en armoede het kleine bestaan dier stille afgetrokken werkers nog dreigden weg te schrompelen, dan ging haar vorstelijke belangstelling naar hen, die in stille leden en opbeuring vonden uit diep menselijk leed.

Zij was de medelijdende moeder wanneer haar volk leed.

Stond ons volk voor gewichtige dagen van beslissingen en strijd, dan was zij de landsvrouwe, die meeleefde met haar onderdanen, die als een moeder vooruitzag de gevolgen en de kleinmoedige kracht insprak en de vastberaden mannen voorging in kloek besluit en zekerheid van daad.

Stonden de vaderlandse troepen te velde, het geweer aan de voet, wakend voor Neêrlands neutraliteit, dan bewoog **zij zich als de landsvrouwe tussen hare manschappen, die opblikten met zeker ontzag naar de draagster van Neêrland's Kroon en voor wie gold als lijfspreuk „dat Oranje groter naam is, dan al wat scepter torst".**

In handel en nijverheid van haar volk toonde zij steeds de grootste belangstelling — en een voorbeeld gaf zij aan haar onderdanen door steeds aan Nederlands Fabrikaat de voorkeur te geven boven het buitenlandse.

Tentoonstellingen werden door haar tegenwoordigheid opgeluisterd en minzaam onderhield zij zich dan als de landsvrouwe, wie het welzijn van haar nijvere onderdanen nauw ter harte gaat, met hen, die de tentoonstellingslasten droegen.

Holland's rijkste schatten in de landbouw vergaard, Hollands' rijkdommen in de veeteelt gekweekt, deden Nederland roemen verre over zijne grenzen.

Ook voor dit onderdeel van Neêrland's **economisch leven werd grote Koninklijke waardering aan de dag gelegd en klonk** in menige openingsrede door de Landsvorstinne uitgesproken, de belangstelling van de heerseres over het land van de wereldberoemde zuivelnijverheid.

Neêrlands' kunstenaars hadden steeds haar volle waardering.

Zij gaf bovenal het voorbeeld van diepe innige godsdienstzin.

Is het gevleugeld woord niet van Haar? Le Christ avant tout.

Christus vóór alles!

Met deze woorden legde zij voor een **ongelovige moderne wereld de getuigenis af van het innigst geloof — daarmede verklaarde zij dat zij haar gezag ook van God ontving in staatsbestuur** en regeling van 's mensen lot.

Als godsdienstige vrouw, van grote, diepe overtuiging, toonde zij zich bovenal een moeder des vaderlands, die be**vroedde** en luide uitsprak voor het aanschijn der volkeren, dat aan Gods zegen alles gelegen is.

Vooral in onze dagen van groot on**geloof, was het** een grote daad van innig geloof, een belijdenis voor de beschaafde wereld, dat Zij, H. M. de Koningin Wilhelmina der Nederlanden: geloofde in God, als heerser over de volkeren, die aan vorsten en regeerders de besturende macht over hun onderdanen **toevertrouwde.**

Alle gezag komt van God.

Onze gelovige vorstin getuigde dat de veertig regeringsjaren door en regerende met de raadslieden van de Kroon, ge**lukkig als een moeder** des vaderlands, die haar volk in geluk en welvaart voerde, te midden van verval of ondergang van omringende rijken.

DOMINE, SALVAM FAC REGINAM NOSTRAM.
HEER, ZEGEN ONZE KONINGIN.

Na veertig jaren.

Niet in grootte kan Curaçao wedijveren met het Rijk in Oost-Indië, noch met Suriname. Ook in betekenis moeten onze eilanden het afleggen tegen de Oost; hoewel ze met Suriname daarin zeker kunnen wedijveren en misschien wel de kroon spannen.

Niet te vergeten is dat in de laatste tien jaren Curaçao het enige rijksdeel is, dat aan de regering feitelijk geen zorgen geeft en in de malaise van de laatste jaren een geheel uitzonderlijke positie inneemt, zoals ieder jaar dankbaar in de troonrede wordt gememoreerd.

Bij het 25 jarig regeringsjubileum toonde Mr. B. de Gaay Fortman in de West-Indische Gids Jaarg. 1921, hoe de West Indische eilanden in betekenis waren toegenomen.

Met forse stem had in 1901 de Heer H. van Kol de belangstelling voor het toen noodlijdende Curaçao ingeroepen. Minister Kremer greep toen met krachtige hand in, daar het bestuur van den Gouverneur hem niet doeltreffend bleek te zijn en gedurende verscheidene jaren nam de uitvoering van de door Van Kol voorgestane verbeteringen een belangrijk deel in van het bestuursprogramma.

De Ir. D. H. Havelaar kreeg bij Kon. Besluit van 2o Juli 1901 opdracht tot het instellen van een onderzoek in het belang der cultures op de Nederlandse Antillen en der bevloeiingswerken en waterverschaffing alhier.

In 1904 vertrok Dr. J. Boeke in opdracht der regering naar Curaçao om een onderzoek in te stellen naar het visserijbedrijf.

Maar nog groter werd deze belangstelling met de doorgraving en voltooiing van de landengte van Panama. Als gevolg hiervan verscheen toen het bekende rapport van de Commissie voor handelspolitiek, over de vraag welke de gevolgen zouden zijn voor Nederland en Curaçao in het bijzonder. Verder verscheen een rapport van de Commissie uit de centrale gezondheidsraad (1913) omtrent de voorzieningen, welke hier op sanitair gebied zouden moeten getroffen worden in verband met de opening van het kanaal en ten slotte het rapport van den adviseur voor de Openbare gezondheidsdienst in Curaçao, betreffende de bestrijding der besmettelijke geslachtsziekten (1916).

Doch ook op economisch gebied vroeg Curaçao verder de aandacht en als gevolg kregen we het rapport Kakebeeke omtrent de landbouw op Curaçao (1912) en 1913 bracht een rapport omtrent dryfarming.

Mocht de opening van het Panamakanaal niet alle wensen en verwachtingen vervullen, die ervan gehoopt waren, van belang was toch de uitdieping van onze haven en de verbetering door een ruime toegangsweg van 10.8 M. In de latere jaren bleek deze verbetering een grote zegen. Want ongeveer gelijktijdig met de voltooiing daarvan in 1918, begon hier de vestiging van de Petroleumindustrie, welke Curaçao tot een ongekende hoogte van bloei bracht.

Op het eiland Saba na werden de Nederlandse Antillen topografisch opgenomen en op uitstekende wijze in kaart gebracht. De Encyclopedie van Nederlands West-Indië (1914 — 1917) — een standaardwerk, zoals geen kolonie in Amerika bezit — bracht opnieuw jaren lang de West onder de ogen van het publiek; De West-Indische gids doet dit tot op de dag van heden op niet minder duidelijke wijze.

Toch had al deze belangstelling voor dit gebiedsdeel, niet het gewenste effect. **En als reden kunnen we daarvoor aangeven,** wat de Gaay Fortmann noemt „het gevolgde vrij systeemloze stelsel „waarin eerst verandering kwam door „het bestuur van Gouverneur Helferich." Jammer dat deze bekwame bestuurder zo kort voor Curaçao bewaard bleef. Curaçao was toen in opkomst; hij was de man die de vooruitziende blik bezat om toen te organiseren op een betrekkelijk goedkope wijze, wat men later heeft uitgevoerd met tonnen gouds. Talrijke plannen van hem zijn later uitgevoerd en nog liggen er plannen van hem als de meest geschikte op uitvoering te wachten, maar welke sindsdien zo duur zijn geworden, dat ze nu zelfs voor het rijke Curaçao niet meer zijn te verwezenlijken.

Het ontijdige vertrek van Gouverneur Helferich is voor Curaçao een dies ater geweest, meer als de overval van Urbina. Want deze laatste had tenminste weer tot gunstig gevolg, dat de belangstelling voor dit gebiedsdeel die merkbaar aan het verminderen was, weer een nieuw leven werd ingeblazen.

Het is in een kort overzicht, niet doenlijk, slechts in enkele woorden te memoreren, hoe de laatste tien jaren Curaçao is vooruitgegaan. Noemen we slechts wegenverbetering, waterleiding, verbetering van de electriciteitsvoorziening, nieuwe gouvernementsgebouwen, uitbreiding der industrieën, zowel op Curaçao als Aruba, en daarbij de welvaart daaraan annex, met drukke scheepvaart, groot vreemdelingenverkeer en toenemende rijkdom.

Maar natuurlijk is het hier ook niet alles goud wat blinkt. Want de uiterst snelle groei is groter dan de voorzieningen, die daarmede gelijke tred dienen te houden en waarvoor dikwijls wel de middelen aanwezig zijn, maar de geschikte krachten tot uitvoering ontbreken. Bij alle kritiek op het bestuursbeleid zal dan ook niet mogen worden vergeten, dat de bestuurstaak op Curaçao uiterst zwaar is en dit voorlopig wel zo blijven zal.

Vooral in de laatste jaren heeft Curaçao politiek zeer grote veranderingen ondergaan. Het duurde bijna de hele periode van 't zilveren jubilé tot deze veertig jaren om de weg van de theoretische naar de feitelijke volksvertegenwoordiging af te leggen. In 1922 immers waren reeds in Nederlands grondwet de beginselen neergelegd tot een grotere medewerking van het volk aan het bestuur van de delen des Rijks. Op Curaçao was de toestand van dien aard, dat de Gaay Fortmann in 1921 schrijven kon: „Het kan niet ontkend worden, dat de samenstelling van de Koloniale Raad, zoals die eigenlijk altijd geweest is, van de tegenwoordig zozeer gewilde evenredige vertegenwoordiging niets heeft: met name komt het Rooms Katholieke volksdeel niet tot zijn recht."

Daaraan is bij de eerste Curaçaose verkiezingen een eind gekomen, ondanks het eerste Curaçaose kiesreglement. Door toeval behaalden de katholieken de meerderheid. Maar gelukkig staat thans een nieuw kiesreglement op stapel, wat zoveel mogelijk in overeenstemming is gebracht met de „tegenwoordig zozeer gewilde evenredige vertegenwoordiging."

Niet vergeten mag worden in dit korte politieke overzicht de tot stand koming van Curaçao's financiele onafhankelijkheid van het Moederland en zelfs zo, dat op de laatste begroting nog een som van een ton aan het Moederland voor de defensie kon worden aangeboden.

Maken we ook nog melding van de invoering van onze sociale wetgeving, waarmee we dit jaar een nieuwe periode zijn ingegaan, die nog grote zegen over onze Curaçaose bevolking kan afwerpen. We staan hiermee nog in de kinderschoenen en ook in de kinderziekten, welke elk nieuw begin noodzakelijk met zich brengen. Maar de moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden.

Met grote voldoening kan Curaçao terugzien op deze veertig regeringsjaren van H. M. de Koningin, die voor dit gebiedsdeel in alle opzichten van grote zegen, welvaart en vooruitgang zijn geweest. Moge dit zo blijven nog in lengte van jaren onder het heilzaam bestuur van onze geliefde Vorstin en Koningin Wilhelmina.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Het zijn de vrienden van het Duitse volk die zich over de ontwikkeling der Duitse toestanden het meest bezorgd maken. Het Duitse volk heeft nog altijd zijn talrijke vrienden in alle landen der wereld, vrienden die onvoorwaardelijk trouw blijven in hun waardering van, ja in hun bewondering voor een reeks van eigenschappen en bekwaamheden van het Duitse wezenscomplex. En die vrienden zijn het juist die het zo betreuren, dat het Duitse volk na al de rampen welke het sedert 1 Augustus 1914 heeft moeten lijden, nu ook tenslotte nog met handen en voeten gebonden blijkt aan een zogenaamd nationaal regiem, dat tot heden zo weinig hoopvols te aanschouwen heeft gegeven.

Die vrienden van het Duitse volk zouden het graag anders hebben gewild. Oprechtelijk hebben zij gehoopt, dat het Duitse Rijk na zijn zware nederlaag van 1918 de moeilijke weg zou kunen vinden om zich van alle rampen en verliezen te herstellen en de machtspositie terug te winnen welke aan dat Rijk, door Bismarck roemvol gesticht, toekomt volgens de rijke traditie en volgens de veelzijdige, aan het moderne leven aangepaste bekwaamheden van het huidige Duitse volk. En die vrienden, zij zullen meer en meer moeten betwijfelen, of de tegenwoordige machthebbers die met zo luidruchtige zelfvertrouwen en met zoveel smaad voor hun onmiddellijke voorgangers, een betere toekomst hebben aangekondigd, in staat zullen blijken hunne beloften te vervullen. Hen allen, die vrienden, bekruipt veeleer de benauwende angst, dat de tegenwoordige toestand, meer en meer topzwaar wordende door de duizelingwekkende opeenstapeling van zo vele bedenkelijke theorieën, van zo vele met het grootste aplomb aangekondigde vernieuwingen en veranderingen, omhoog gehouden door de ene hand van het hachelijke „Führerprinzip" vroeg of laat in een allergrootste katastrophe zal moeten omslaan.

En wat zal dan de toekomst van het grote Duitse volk moeten zijn?

Het is Engeland, dat momenteel deze katastrophe tegenhoudt, door zijn houding in de Tsjecho-Slowaakse kwestie.

Dat blijft wel de meest brandende kwestie die reeds enkele maanden Europa bezig houdt.

Het begon in de maand Mei, toen Europa „plotseling" opgeschrikt werd door de mededeling, dat Duitsland zich gereed maakte om Duits-Bohemen op dezelfde wijze te annexeren, als het twee maanden te voren Oostenrijk ingelijfd had; door een militaire „wandeling". Over hetgeen zich in die dagen precies heeft afgespeeld, hangt nog steeds een geheimzinnige waas; zeker echter is, dat Engeland, zij het met of zonder noodzakelijkheid, in die spannende uren krachtig is opgetreden, en Berlijn heeft doen weten, dat het niet elk voldongen feit zonder meer zou aanvaarden.

Het was daarna wat minder spannend in Centraal Europa, alhoewel de Duitse pers op aanwijzing van hoger hand toen een hetzecampagne begon, welke tot op de huidige dag voortduurt en slechts tot doel heeft het Tsjechische Volk murw te schelden en in eigen land de oorlogshetze aan te wakkeren. En ze had er succes mee, zodat er weer naar een dokter moest worden uitgezien, die de Centraal Europese zieke wat kon opknappen. Dat was Lord Runciman.

Zijn komst kon worden opgevat als een aanwijzing van de grote betekenis, welke de Engelse regering, die Runciman's overkomst bewerkstelligde, hechtte aan het tot stand komen van een bevredigende regeling van het nationaliteiteninstituut in de Tsjecho-Slowaakse Staat.

En niet uitsluitend de Engelse regering; na de nadrukkelijke bezegeling van de Frans-Engelse samenwerking op het terrein der buitenlandse politiek ter gelegenheid van het bezoek van het Engelse koninklijk paar aan Prijs kon men aannemen, dat ook de Franse regering met Runciman's zending instemde.

Ook zou Runciman's overkomst naar Praag weinig zin hebben gehad, als de Duitse regering niet tegenover een bemiddelend optreden van zijn kant een welwillende houding zou hebben toegezegd.

Want het ging er uiteraard minder om een bevredigende regeling tot stand te brengen tussen de verschillende volksgroepen, welke op het Tsjecho-Slowaakse territorium samenleven (al is dit op zich van buitengewoon belang); meer ging het om het brengen van ontspanning in de scherptoegespitste verhoudingen tussen Tsjecho-Slowakije en het Duitse Rijk.

Alhoewel men mocht vermoeden, dat Duitsland het niet op een gewapend conflict zou laten aankomen om in Tsjecho-Slowakije de voldoening te verkrijgen, die het nastreeft.

Zulk een gewapend conflict zou een nieuwe algemene wereldoorlog betekenen en het schijnt, dat de positie van Duitsland en zijn eventuele bondgenoten in zulk een oorlog niet zo verzekerd is, dat het Duitse Rijk het met die kamp verbonden risico op zich zou kunnen of willen nemen.

Dat begreep ook Engeland en daarom heeft het de laatste dagen Duitsland op niet onduidelijke wijze te kennen gegeven, wat de gevolgen zouden zijn van een aanval op Duits Bohemen. Van Zuid-Afrika, Canada en Australië kwamen daarbij tevens de verklaringen, dat ze zich een voelden met Engeland. Intussen waren door de Tsjechische regering nieuwe voorstellen gedaan aan de Sudeten Duitsers. Maar deze zijn weer geweigerd, na een vergadering, welke Hitler met zijn ministers op Berchtesgaden heeft gehad met Henlein. En wat nu? Zou het nog wel ooit tot een compromis kunnen komen?

Maar hiermee is nu ook het netelige van de positie getekend, waarin het bewind van de Tsjecho-Slowaakse republiek zich bevindt.

Want het moet er zich van bewust zijn, dat hoe het compromis er straks ook uit zal zien, het toch nooit de leiders van het Duitse Rijk geheel zal bevredigen: hoe ver het zijn concessies ook zal drijven, de Duitse nationaal-socialisten kunnen als enige uiteindelijke en bevredigende oplossing slechts de hereniging van de Sudeten-Duitse gewesten met het ene grote Duitsland zien.

Maar het is dit, dat de Tsjecho-Slowaakse regering tot ieder prijs wil voorkomen; zij zou gaarne door een maximale toegevendheid hare Sudeten-Duitse onderdanen aan de Tsjecho-Slowaakse Staat blijvend willen binden.

Alleen, — de vraag is juist, of die bijzondere tegemoetkoming het de Sudeten-Duitsers niet juist gemakkelijk zal maken onder de stuwing van het nationaal-socialisme zodanige toestanden binnen de Tsjecho-Slowaakse republiek te vestigen, dat de nagestreefde aansluiting dezer volksgenoten het Duitse Rijk van zelf als een gerijpte vrucht in de schoot valt!

Tsjecho Slowakije zal een probleem blijven, zolang de Nazis in Duitsland aan het bewind zijn.

CURACAO.

**K
KRO
O**

**Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçaotijd
Zondag, 4 September 1938.**

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. „De Katholieke Kerk in de geestescrisis onzer dagen"
   door Pater Dr. A. v.d. Wey O. Carm.
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Voor Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek.

**Koloniale uitzending van K.R.O.
Via P.H.I. op Golflengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçaotijd.**

1. Mars
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlands Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

CUROM.

We vernemen van de volijverige Curom, dat ook de dankdiensten, welke ter gelegenheid van het regeringsjubileum in de kerken alhier worden gehouden, door de CUROM zullen worden uitgezonden, waardoor dus ook zij op de schepen en op de eilanden in onze omgeving in de gelegenheid worden gesteld deze te volgen.

Deze dankdiensten zullen als volgt plaats vinden: Zaterdagmorgen 9 uur in de Tempel, (voorganger rabbi Correa) Zaterdagavond om 8 uur in de Synagoge (voorg. Dr. Emmanuel) Zondag te negen uur v.m. in de Cathedrale Kerk, welke dienst geleid zal worden door Monseigneur P. I. Verriet, en Zondagavond te zeven uur in de Fortkerk, welke dienst ook bedoeld is voor de Protestantse Gemeente te Emmastad. Aan deze laatste dienst zal het kerkkoor zijn medewerking verlenen, terwijl Ds. C. Millet de St Aubin de dienst zal leiden.

Tenslotte deelt het CUROM bestuur ons mede, dat met ingang van de 12de Sepember de tijden van uitzending gewijzigd zullen worden. In plaats van 7—9 uur zullen deze worden gehouden des avonds van half acht tot half tien, met uitzondering van Vrijdags, op welke dag van de week de uitzending om zeven uur begint om om half tien te eindigen.

M.S. „PERICLES".

Het Hoofdagentschap van de K.N.SM. deelt ons mede, dat het m.s. PERICLES a.s. Maandag des morgens om 6 uur alhier wordt verwacht, komende van Europa.

PATER OFFERMANS TERUG.

Naar we uit Nederland vernemen, is Pater Offermans die in Juni voor herstel van de gezondheid naar Nederland vertrok, door de medici in Nederland goedgekeurd om weer naar Curaçao terug te keren.

Z. Eerw. zal op 16 September in gezelschap van de Hoog Eerw. Pater Vicarius Zeppenfeldt en 4 nieuwe paters naar Curaçao terugkeren.

BENOEMINGEN FRATERS.

Door het hoofdbestuur der Congregatie in Nederland is benoemd tot Directeur der Fraters op het St. Thomascollege de Eerw. Frater Radulfus: tot Directeur van Scherpenheuvel de Eerw. Frater Lucius: tot Directeur van het S. Albertus college op Pietermaai de Eerw. Frater Beatus en tot Directeur op Bonaire de Eerw. Frater Hadrianus, en voorlopig hoofd van de school op Wishi de Eerw. Frater Ignatius.

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDINGEN TE CURAÇAO.

Bij gelegenheid harer verjaardag heeft het Hare Majesteit de Koningin behaagd den gouverneur van Curaçao, Zijne Excellentie G. J. J. Wouters te benoemen tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau is benoemd de Curaçaose arts Th. J. G. Gaerste, het lid der Staten E. C. Martijn, de Pastoor van Santa Rosa L. van Hegelsom.

Voorts werd de heer L. G. Smith, residing director van de Lago Oil & Transport Comp. te Aruba, benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

Kapitein J. Keuchenius werd benoemd tot Ridder in deze orde, de Venezolaanse consul generaal, Dr. G. Manrique Pacanins tot Commandeur in de orde van Oranje Nassau.

De heer L. A. Konner te St. Martin kreeg de gouden medaille in de Orde van Oranje Nassau; de heer L. J. Pinedo, koster van de Kathedraal de zilveren medaille O.N.; Sergeant Majoor G. Postma de zilveren medaille O.N. en Mej. J. Maduro de bronzen medaille O.N.

Aan allen onze gelukwensen.

UITSLAGEN VAN DE TE ARUBA GEHOUDEN WEDSTRIJDEN VOOR DE „KELVINATOR" BEKER.

27 Augustus JESURUN (C) vs CORRINGTON (A)
6—8, 6—3, 4—6, 6—4, 6-1

28 Augustus TJINADJIE vs HENRIQUEZ
6—8, 7—5, 6—3, 7—5.

29 Augustus HOYER JESURUN vs CORRINGTON DONAHY (Dubbel)
4—6, 9—7, 6—2, 6—3.

30 Augustus HOYER vs CORRINGTON
6—4, 6—4, 6—1.

31 Augustus JESURUN vs HENRIQUEZ
2—6, 2—6, 8—6, 6—4, 3—4. Henriquez defaut.

Zodat de Kelvinator beker wederom in het bezit blijft van Curaçao met een overwinning van 5—0.

UITBREIDING K.L.M.

Een toelichting op onderstaande advertentie over de K.L.M.-uitbreiding, zal opgenomen worden in ons blad van Donderdag a.s.

Regeerings Jubileum van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina.

Namens Zijne Hoogw. Excellentie, Mgr. P. I. Verriet, Apostolisch Vicaris van Curaçao, hebben wij de eer de Burgerlijke en Militaire Autoriteiten, het Corps Consulaire, H.H. Hoofdambtenaren, H.H. Leden van den Raad van Bestuur en van de Staten van Curaçao, de vertegenwoordigers van Vereenigingen, Handel en Nijverheid en van de Pers, alsmede alle Geloovigen beleefd uit te noodigen voor de Pontificale H. Mis en het „Te Deum" van Dankbaarheid, op Zondag 4 September a.s. ten 9 uur a.m. in de Kathedrale Kerk te Otrabanda, ter gelegenheid van het 40 jarig Regeerings Jubileum van Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina.

Curaçao 29 Augustus 1938.

P. fr. I. DE BRUYN
Secretaris
v. h. Vicariaat.

2-1

Feest-commissie Curaçao.

Met 't oog op de grote geestdrift voor de viering van het Regerings jubileum van onze zo Geliefde Koningin heeft de feest-commissie er toe besloten de *kermis* op 't Johan van Walbeeckplein reeds Zaterdagavond de 3de September des namiddags om 8 uren voor 't publiek open te stellen. De Zondag, onze dankdag, is de *kermis* gesloten en Maandag gaan we vol vreugde weer door.
Verder maakt de Commissie bekend dat de reservering van plaatsen voor de feestuitvoering op Maandagavond in 't Riffort tot Zondag 12 uur s'middags kan geschieden bij den Holl. Boekhandel alhier, tegen betaling van f 1.— per plaats.
Zij, die reeds bij den Secretaris der Feestcommissie plaatsen besproken hebben kunnen deze tegen die prijs bij de Holl. Boekhandel later afhalen

Curaçao 2 September 1938

De Secretaris den feest Commissie
G. F. FERGUSON.

NEDERLANDSE UITZENDINGEN OP 6 SEPTEMBER.

Op de Nationale feestdag 6 September wordt door vier grote Nederlandse Omroepverenigingen gezamenlijk een nationaal programma verzorgd.

Dit programma wordt uitgezonden naar de Overzese Gebiedsdelen van 3.10 v.m. tot 11.10 v.m. Cur. tijd, met dien verstande dat van 4.10 v.m. tot 5.10 v.m. en van 8.10 v.m. tot 9.10 v.m, een door PHOHI verzorgd programma wordt uitgezonden, dat mede door de Rijkszenders wordt overgenomen.

Het volledig programma luidt: Van 3.10 tot 4.10 v.m. uitzending uit Amsterdam van koraalmuziek passende gramofoon muziek en wijdingswoord. Van 4.10 tot 5.10 v.m. Uitzending PHOHI programma bestaande uit carrillonmuziek, orkest, rede en ooggetuige verslag gang Koninklijke Familie naar Nieuwe Kerk. Van 5.10 tot 7.10 v.m. Uitzending plechtige nationale gedachtenisviering in Nieuwe Kerk. Van 7.10 tot 8.10 v.m. Uitzending van toepasselijke muziek en kinderzang uit omroepstudios. Van 8.10 tot 9.10 v.m. Uitzending PHOHI programma. Van 9.10 tot 10.40 Reportage van nationale huldebetoging op Den Dam. Van 10.40 tot 11.10 v.m. Uitzending van VPRO studio.

De PHOHI en Rijkszenders geven op 6 September van 7.30 tot 10.45 n.m. herhaling nationaal programma dat op 6 September van 2.20 n.m. tot 4.10 n.m. door 4 grote Nederlandse Omroepverenigingen verzorgd werd.

Dit programma luidt: 1. Opening. 2. Herhaling Nationale gedachtenisviering in de Nieuwe Kerk. 3. Die stem van Zuid-Afrika met redevoeringen van Dr. Colijn en Mr. Patijn. 4. Herhaling toespraak Prof. Jhr. de Savornin Lohman omgeven met passende muziek en reportage. 5. Herhaling reportage hulde van Nederlandse jeugd aan H.M. de Koningin. 6. Herhaling nationale huldebetoging op Den Dam. 7. Sluiting.

De uitzending zal plaats vinden door de Rijkszenders als volgt:

Van 3.10 v.m. tot 11.10 v.m. P.C.V. op een golflengte van 16,6 Meter en van 7.30 n.m. tot 10.45 n.m. P.D.V. op 24,8 Meter en P.D.K. op 28,8 Meter.

De PHOHI zendt van 3.10 v.m. tot 11.10 v.m. op 16,88 Meter en zo nodig nog op 19,71 en 13,97 Meter. Voor de nachtuitzending maakt de PHOHI gebruik van de 31,28 Meter golf.

WIJZIGING.

In het Feesprogramma in het tweede District.

Dinsdag 6 September 1938.
2 uur n.m. Wedstrijden op paarden, draven en ringsteken, zullen plaats hebben op het voetbalveld Dominguito en niet op Zapateer.

PROGRAMMA.

van de kinderfeesten in het Riffort op Maandag 5 September a.s. van 8.30 tot 10.30 v.m.

1. Opening.
2. Repetitie voor de aubade van Dinsdag.
3. Gymnastische Oefeningen door H. J. A. Schroederschool.
4. Feest orkest van de Wilhelminaschool.
5. Ned. Taal in beeld door het St.-Albertus College.
6. Pauze met tractatie.
7. Tegenvoeters door de Hendrikschool
8. De Zanger uit nood door het St. Thomas College.
9. Hulde aan de Koningin door het St. Antonius Gesticht Afd. A.
10. Poppenkast.

De nummers worden afgewisseld door Japans vuurwerk, terwijl Scherpenheuvel zal zorgen voor de muziek.

Het terrein is toegankelijk voor de leerlingen van de stadsscholen vanaf de 4de tot en met de hoogste klas in schoolverband.

Voor de leden van het Feestcomité en voor genodigden op vertoon van kaart.

REGERINGSJUBILEUM VAN H.M. KONINGIN WILHELMINA.

Dankdienst in de Kathedrale Kerk van Sint Anna.

Bij deze Dienst zullen de volgende gezangen worden uitgevoerd:

1. ECCE SARCERDOS: 3 stemmig mannenkoor met Orkest-begeleiding, van Fr. Candidus.
2. MEMORARE: voor Soli en 4 st. koor met begeleiding van Viool en Cello, van Abbé Slecht.
3. MISSA „SALVE REGINA PACIS" (Vredes-Mis) Op. 25 van Heinrich Huber, voor 4 stemmig koor met begeleiding van volledig orkest.
   Kyrië
   Gloria
   Credo
   Sanctus
   Benedictus
   Agnus Dei.
4. TE DEUM (Gregoriaans).
5. DOMINE SALVAM FAC REGINAM NOSTRAM van A. Giessen voor 4 stemmig koor met orkestbegeleiding. Deze orgelbegel. is van de hand van de Organist van de Kathedrale Kerk, Prof. J. Palm.

Het St. Anna-koor is voor deze bijzondere gelegenheid versterkt met het Koor der Eerw. Fraters.

DE KOMENDE AMIGOE.

Wegens de feestelijkheden zal de eerstvolgende Amigoe verschijnen op Donderdag a.s.

REGERINSJUBILEUM

VAN HARE MAJESTEIT KONINGIN WILHELMINA.

1998 — 1938

FEESTPROGRAMMA

DANKDIENSTEN:

ZATERDAG 3 Sept. des morgens 9 uur:
Tempel (Wilhelminaplein) Voorganger de Heer M. A. Correa.
des avonds 8 uur:
Synagoge. Voorganger Rabbi Dr. I. S. Emmanuel.
ZONDAG 4 Sept. des morgens 9 uur: Kathedraal St. Anna (Otrabanda) Pontificale H. Mis opgedragen door Mgr. P. I. Verriet.
Des avonds 7 uur: Fortkerk. Voorganger Ds. C. Milet de St. Aubin.
Des avonds 8 uur: Ger. Kerk Mundo Nobo Voorg. Dr. W. Kroeze.

FEESTELIJKHEDEN.

WILLEMSTAD

Zaterdag 3 September des avonds van 8 — 11 uur
Gelegenheid tot bezichtigen van het Oud-Hollands marktplein in het Riffort.

Zondag 4 September des avonds 7.30 — 10.30 uur
Muziekuitvoering door het muziekkorps Sta Cecilia in het Riffort.

Maandag 5 September des morgens 8.30 uur
Groot Kinderfeest in het Riffort.
des n.m. 2 uur.
Openstelling van de kermis op het Johan van Walbeeckplein voor de jeugd. Door de Jeugd-commissie worden hiervoor gratis kaartjes verstrekt.
des n.m. 4.30 uur
Eindwedstrijd van de schoolvoetbalcompetitie op het Rifterrein.
des avonds 8 uur.
Grote feestuitvoering op het Oud-Hollands Marktplein in het Riffort: Muziek en zang allegorisch spel, colonnegeweer, lintendans, gymnastiek. Zit- en staanplaatsen beneden vrij. Gelegenheid tot reserveren van zitplaatsen tot een beperkt aantal op de wal links-boven tegen vergoeding.
Kermis op het Van Walbeeckplein. Gelegenheid tot dansen. DOY'S BAND en Draaiorgel. Kaartjes voor de verschillende vermakelijkheden tegen zeer lage prijs aan de loketten op het terrein verkrijgbaar. DANSEN VRIJ.

Dinsdag 6 September des morgens 8 uur.
Gouvernementsplein: Zeilwedstrijd voor vissersboten naar Piscaderabaai en terug. Geldprijzen *f* 40.—, *f* 20.— en *f* 10.—. Erewimpel voor den 1sten prijswinnaar.

des morgens 8.30 uur.
Aubade door de schoolkinderen op het plein Fort Amsterdam.
des morgens 9.45 — 11.45 uur.
Molenplein en Maanstraat: Diverse volksspelen. Geldprijzen en kunstvoorwerpen.
MUZIEK OP BEIDE PLAATSEN.
Alle deelnemers aan deze volksfeesten ontvangen gratis bonboekjes voor de kermisvermakelijkheden. Gratis bier aangeboden door de Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij.

des morgens 11.30 — 12.30 uur.
Escadrille-vliegen door enige vliegtuigen van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij boven Curaçao. Uitstrooien van biljetten met verrassingen.

Vanaf 2 uur tot de late avond.
Van Walbeeckplein: Kermis met attracties. Des avonds gelegenheid tot dansen.
MUZIEK DOY'S BAND vanaf 8 uur.

des n.m. 2.15 uur.
Grote sportdemonstraties op het terrein Mundo Nobo: eerst defilé van alle deelnemers, vervolgens Hockey, Athletiek, Korfbal, Boksen, Schermen en tot slot een Gecostumeerde voetbalwedstrijd. Aangezien in het belang van goede ORDE voor het defilé, de toegang tot het terrein om 2.15 uur wordt gesloten, wordt belangstellenden vriendelijk verzocht tijdig aanwezig te zijn.

des n.m. 4.15 uur.
Rondrit van de deelneemsters en deelnemers aan het allegorisch spel in het Riffort.
De stoet zal zich vanaf het Riffort langs de Gouverneur van Slobbeweg begeven naar het terrein Mundo Nobo, alwaar wordt uitgestapt en een rondgang over het terrein gemaakt.
Na vertrek Mundo Mundo (ongeveer 5.15 uur) wordt langs de Roodeweg, de Breedestraat en het Brionplein naar de stad teruggereden, waarna nog een rondrit over het stadsgedeelte beoosten van de haven wordt gemaakt. Route: Breedestraat, Pietermaai, Van Walbeeckplein Julianaplein, Scharlooweg, Koningin Wilhelminabrug, De Ruyterkade, Handelskade, Koningin Emmabrug, Brionplein, Riffort. (Eindpunt).

des n.m. 7.30 uur.
Brionplein en Gouvernementsplein: Muziekuitvoeringen van Sta. Cecilia en Scherpenheuvel.

des n.m. 8.15 uur.
Grandioos vuurwerk op de Rifbrug.
Na het vuurwerk: Gelegenheid tot dansen in het Riffort. Muziek Sta Cecilia.

EMMASTAD

Zondag 4 September 2.30 uur.
Opening sporterrein op Suffisant: Voetbal, Wielrennen, Athletiek.

Maandag 5 September 2.30 uur.
Voortzetting sportwedstrijden op Suffisant.
4 uur n.m. Veteranen voetbalwedstrijd Rio Canario.
's Avonds groot feest in de Club Asiento.

VOLKSLIED.

Op de top der duinen
En in 't vlakke land,
't Klinkt als met bazuinen
Door heel Nederland:

Veertig jaren
Stuurde de vorstin
Door de woeste baren
't Schip van Staat met zin.

Nu wij veilig drijven
Buiten den orkaan,
— Veilig zullen blijven,
Wie scheep met U gaan. —

Zij God lof en ere
En ook dankbaarheid;
Moge Hij vermeêren
Nog uw wijs beleid!

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Japan werd getroffen door een typhoon. In Tokio werden 1000 huizen vernield. In Yokohama talrijke vissersschepen.

In Oostenrijk werden de katholieke scholen gesloten.

Aan de sedert het begin van dit jaar in Italië gekomen buitenlandse Joden werd het verblijf ontzegd. Alsmede voor alle Joden 't studeren aan universiteiten.

In Noord Frankrijk dreigen weer stakingen.

De Vesuvius vertoonde Woensdagavond weer groter activiteit. Er bestaat nog geen gevaar.

In Nederland kwamen verschillende gevallen van kinderverlamming voor.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin werden o.a. verleend de volgende onderscheidingen: Tot Officier in de Orde van Oranje Nassau zijn benoemd de oud directeur van Curaçaose Handel Maatschappij van Dam van Polanen; de voorzitter van de Surinaamse Staten, van Erpecum, den Commissaris van de Surinaamse Bananen Maatschappij, van Hoboken.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau werden benoemd de Surinaamse belasting controleur Wiltink, de arts Fernandes en het oud schoolhoofd in Suriname, Waaldijk.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau zijn benoemd Mejuffrouw Belinfante van de Journalisten Vereniging, de oudhoofd redacteur van het Nieuws van den Dag, van den Broek, de Engelse correspondent van Nederlandse Bladen, Antcliffe, de correspondent der Duitse bladen Huebner, Mevrouw L. C. A. Schmutzer, de leraar aan de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam van der Zee; en de heer Belzer.

Tot Officier in de Orde van Oranje Nassau werden benoemd de Referendaris der P.T.T. Pater, de Directeur van de Holland-Amerika Lijn, de Monchy; Prof. Wisselink, de heer van der Meulen van de Koninklijke Stoomweverij.

Tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw werd benoemd de Nederlandse gezant te Caracas Dr. Groenman. Tot Officier in de Orde van Oranje Nassau werd benoemd de consul generaal te San Salvador, de Sola. Verder werd benoemd tot staatsraad in Buitengewone Dienst de Commisaris van de Koningin in Friesland van Harinxma, Thoe Slooten.

Tot Commandeur in de Orde van Oranje Nassau werd benoemd de voorzitter van de Hoge Raad, Feith.

De waarnemend president van de Rotterdamse rechtbank besliste dat de beslaglegging van de lading benzine, hier te lande uit Mexico aangevoerd gehandhaafd moet blijven. In de uitspraak wordt gemotiveerd dat het vaststaand is dat deze benzine een deel is van de tienduizend ton, het winnen en raffineren waarvan twee maanden heeft geduurd, zodat men daarmede gereed was vóórdat de onteigeningswet van kracht werd. De benzine moet derhalve als het rechtmatig bezit van de Mexican Eagle worden beschouwd.

Op Koninginnedag ving om tien uur in de morgen in Den Haag de huldiging aan door een grootse zangaubade van 2000 zangers en zangeressen aan Hare Majesteit en het Prinselijk Paar, aan het Paleis Lange Voorhou.

In de middag werd alom in den lande de toespraak van Hare Majesteit de Koningin, welke Zij voor de radio tot het Nederlandse Volk hield, aandachtig aangehoord.

In het verdere verloop van de dag uitte de huldiging zich kunstrijk en kleurrijk door een grootse optocht van talloze verenigingen uit de residentie, die met praalwagens en symbolische uitbeeldingen van historische groepen, waarbij vooral de overzese gewesten schitterend waren vertegenwoordigd, de eenheid en de band tussen de verschillende rijksdelen schitterend weergaven.

Naar werd vernomen is Hare Majesteit vooral door deze Indische groepen zeer onder de indruk gekomen.

Ook uit het buitenland ontving Hare Majesteit diverse uitingen van medeleven op Haar verjaardag. O.a. werd een telegram van gelukwens ontvangen van den Duitsen Rijkskanselier,en een van den voorzitter van de Parijse Gemeenteraad.

In de buitenlandse pers werden aan Hare Majesteit zeer waarderende arikelen gewijd aan de verjaardag en aan het regeringsjubileum.

Tot Staatsraad is benoemd de Commissaris van de Koningin in Friesland, van Harinxma Thoe Slooten.

Het Groothuis in de orde van de Nederlandse Leeuw werd verleend aan den voorzitter der Eerste Kamer, Baron M. E. de Vos Steenwijk. Tot Commandeur in deze orde werden benoemd de staatsraden Aalberse, de Geer, oud minister Posthuma, de Gouverneur Generaal van Nederl. Oost Indië, Tjarda van van Starkenborgh Stachhouwer, en de president van de Nederlandse Bank, Trip.

Grootofficier in de Orde van Oranje Nassau werd de vice-president van de Raad van Indië, van den Bussche. Tot Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw werd benoemd de Bisschop van Haarlem, Mgr. Huibers, de gouverneur van Oost Java, van der Plas, de gouverneur van Borneo, Haga, de factorij directeur Pauw, de directeur van de H.V.A. Benninck, de Indische B.B. directeur Drossaers.

Officier in de Orde van O.N. werden de directeur van de N.A.S.M., de Monchy, de directeur van de Rotterdamse Droogdok Mij. Knape, de kolonel der Indische Infanterie Gosenson, de letterkundige, Mevrouw Boudier Bakker, de beeldhouwer Hildo Krop.

Ridder in de orde van O.N. werd de voorzitter van de K.N.V.B. van Prooye.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

UITSLAG FINALE WILHELMINA-BEKER.

JONG HOLLAND — S.U.B.T. 1—0.

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

11 Sep. 1938	A-klasse	Jong Holland 1 — R.C.C. 1
18 Sep. 1938	A-klasse	Asiento 1 — Hercules 1
25 Sep. 1938	A-klasse	Feyenoord 1 — Scherpenheuvel 1
2 Oct. 1938	A-klasse	Asiento 1 — Jong Holland 1

RIO CANARIO

11 Sep. 1938	A-klasse	Hercules 1 — S.U.B.T. 1

De B-klasse, Res. A-klasse en Juniores wedstrijden zullen later worden bekend gemaakt.

Inschrijvingen:

Asiento. P. Houting
H. Hartgevers.
Hollandia P. Halewijn
L. G. den Houting

De verenigingen worden nogmaal eraan herinnerd de elftalopgaven tijdig in te zenden.

HET BESTUUR

UIT DE JEUGD VAN DE KONINGIN

HET EERSTE BEZOEK AAN AMSTERDAM, ROTTERDAM EN DE PROVINCIE.

Omtrent de eerste levensjaren onzer koningin is uit de aard der zaak weinig te zeggen; eigenlijk is er alles van bekend want de belangstelling, waarmee zij, van haar wieg af, gadegeslagen en bespied werd, heeft tot de kleinste bijzonderheden weten te achterhalen, die dadelijk door het hele land de ronde deden.

Op haar eerste verjaardag ontving zij van haar koninklijke vader het kasteel Grunsfoort, thans Oranje-Nassau, tussen Renkum en Wageningen ten geschenke. Dit was een voorzorgsmaatregel van Z. M. Willem III met het oog op de mogelijkheid van zijn overlijden, als wanneer zijn dochter met haar koninklijke moeder op het kasteel haar intrek zou kunnen nemen. Die voorzorg werd door de ontijdige dood van prins Alexander overbodig gemaakt.

Met elke verjaring van „ons Prinsesje" nam de algemene belangstelling en deelneming in haar feestdag toe; de 31e Aug. werd een nationale feestdag. Prinsesjesdag, vooral door de jeugd alom met opgewektheid gevierd.

Het Prinsesje was de lieveling van oud en jong; waar zij met haar koninklijke ouders verscheen, daar won zij onmiddellijk aller harten door haar aangeboren lieftalligheid. Met vertedering aanschouwde het volk, hoe zij het zonnetje was, dat de levensavond van den grijzen koning verhelderde.

De 23ste November 1890, bezweek de koning.

Men verhaalt, dat de tienjarige Vorstin schreide, toen men haar duidelijk maakte, dat zij nu koningin was en dus met de titel „Mevrouw" moest worden aangesproken. Had het koningskind een aanvoelen van de zware zorgen en lasten, die een kroon meebrengt?

In elk geval zal haar voortreffelijke moeder, de koningin-regentes, haar overeenkomstig haar jeugdige bevatting wel geleerd hebben, wat het zegt, koningin te zijn; dat die titel niet alleen recht geeft op bijzondere eerbewijzen, maar ook zware verplichtingen oplegt.

Men kent de treffende anekdote, die indertijd de ronde deed en die zulk een helder licht werpt over de opvoeding, door de koningin-weduwe aan haar dochter gegeven.

De kroonprinses klopte op een keer aan de deur van haar moeders kabinet.

„Wie is daar?" vroeg de Regentes.

„Ik, de koningin der Nederlanden."

„Voor de koningin der Nederlanden ben ik er niet."

Ondanks het kloppen bleef de deur gesloten, tot het meisje zacht, schreiend vroeg:

„Och moeder, mag Mientje binnenkomen?"

Daar gaat de deur open en de moeder haalt de kleine met open armen in:

„Voor Mientje, voor mijn kind ben ik altijd te spreken."

Gedurende de eerste tijden van rouw leefden de beide koninginnen stil teruggetrokken; maar het volk vergat zijn kleine vorstin niet. Haar verjaardag, de 31ste Augustus was langzamerhand een echt volksfeest geworden; bleef de viering daarvan aanvankelijk tot de jeugd bepaald, met ieder jaar namen de feestelijkheden toe.

Het koninginnetje bleef zo in ieders gedachte leven; en toen zij eindelijk in het openbaar verscheen, werd zij met de meest ongedwongen, met de warmste geestdrift begroet.

Haar eerste officiele bezoek aan de hoofdstad, in Mei 1891 was een ware triomf. Ontzaglijk was de juichende volksmenigte, die haar omstuwde overal, waar zij zich vertoonde, de Koningin-Regentes in het zwarte weduwkleed en naast haar dat aanvallige koningskind in het wit, maar toch ook ten teken van rouw met de zwarte ceintuur om en de zwarte veren op de witte hoed. Wie kon zonder diepgevoelde, eerbiedige sympathie die aandoenlijke groep beschouwen; die Moeder, belast met de zware taak haar Dochter te vormen tot koningin, — dat kind, bestemd om eenmaal de scepter te voeren!

In de Nieuwe Kerk, waar H. M. ingehuldigd werd, had de plechtige begroeting plaats in tegenwoordigheid van alle groten des lands, van alle gezanten en consuls der vreemde mogendheden. En het was een treffend ogenblik, toen de Koningin-Regentes, de toespraak beantwoordend van den burgemeester, die haar een gedenkpenning en een album aanbood, besloot met de gedenkwaardige woorden:

„Getrouw tot in de dood zij ons aller devies; dan zal met Gods hulp ons klein Nederland groot zijn in geluk, orde en voorspoed. Dat geve de Almachtige!"

De recht uit het hart gewelde kreet: „Leve koningin Wilhelmina! Leve koningin Emma!" waarmee die woorden door alle aanwezigen werden beantwoord, was als de bezegeling van het wederzijds verbond van trouw, tussen vorstin en volk gesloten.

Het kleine koninginnetje won door haar lieftallig en toch waardig optreden aanstonds aller harten. Toen bijvoorbeeld de weeskinderen, honderd vijftig in getal, haar, de koninklijke weze, hun hulde van bloemen en gezang aanboden, trad zij met natuurlijke vrijmoedigheid op de voorste der weesjes toe en drukte haar met hartelijke gulheid de hand. Die handdruk van het koningskind zullen noch het weeskind, noch degenen, die er getuige van waren, ooit vergeten.

Van nu af zou het koninginnetje al openbare plechtigheden, door haar medewerking te verlenen bij het vestigen van nieuwe instellingen en heilzame stichtingen. Zo legde zij te Amsterdam de eerste steen voor het Wilhelmina-gasthuis, ondertekende de stichtingsoorkonde en sprak bij die gelegenheid ook haar eerste officiele redevoering uit, die zich bepaalde tot deze korte, maar veelzeggende woorden:

„Ik hoop, dat dit gebouw tot zegen mag strekken van Amsterdam."

Na Amsterdam lag de tweede koopstad des rijks, Rotterdam aan de beurt om een bezoek van Hare Majesteiten te ontvangen; de reis geschiedde grotendeels per boot langs de Nieuwe Waterweg. Door twee rijen boten voer de koninklijke boot tot aan de grens der gemeente, terwijl duizenden toeschouwers elkander verdrongen langs de oevers om toch maar een groet, een blik van het koninginnetje te mogen opvangen, om haar, al was het maar uit de verte, een ogenblik te mogen aanschouwen.

Te Rotterdam legde zij de eerste steen voor de Wilhelminakade, bezocht er een schilderijen-tentoonstelling en de Diergaarde en maakte een rit door de stad, waarna de koninginnen weer aan boord gingen van de „Merwede", die haar naar de Hoek van Holland terugbracht, vanwaar zij naar Den Haag terugreden. Het was een opwekkende, maar toch een vermoeiende rondreis geweest voor het jeugdig vorstinnetje, dat nu al de lasten van het koningschap begon te voelen; dat aanhoudend buigen en groeten, die drukke beweging van mensen om haar heen moesten het nog speelse kind wel lastig vallen, en men verhaalt dan ook, dat als een van haar poppen het verbruid had, zij deze geen zwaarder straf wist op te leggen, dan haar tot koningin te maken en te dwingen, links en rechts te groeten.

Weinige maanden later bracht het bezoek aan den keizer en de keizerin van Duitsland weer een nieuwe afleiding in het leven der kleine koningin, dat ondertussen al heel ernstig begon te worden. Zij ontving toch les van verschillende meesters in al de uiteenlopende vakken van kennis, die voor een jonge dame uit de grote wereld, voor een aanstaande koningin onmisbaar zijn, tot staatsgeschiedenis en staatshuishoudkunde toe, die anders voor een jong meisje weinig aantrekkelijks moeten hebben.

Maar de kleine koningin moest van alles op de hoogte wezen; zij moest zich overal met hetzelfde gemak kunnen bewegen; en dat zij zich ook onder de wakkere landverdedigers goed op haar plaats voelde, dat bewees zij bij haar bezoek aan het kamp te Oldebroek, waar zij als een echte koningin tussen de gewapende mannen en de dreigende kanonnen voortstapte, zonder dat zelfs de losbranding van het geschut haar een ogenblik schrik aanjoeg.

In Mei 1892 maakte koningin Wilhelmina haar eerste buitenlandse reis; zij begaf zich namelijk met de koningin Regentes, incognito reizend onder de naam van Buren met haar dochter, naar het Schwarzwald om daar enige dagen in de heerlijke natuur door te brengen, en bracht in het terugkomen een tegenbezoek aan het hof van Berlijn, waar de Nederlandse koninginnen met de grootste onderscheiding werden ontvangen.

In de maand Juni van dat jaar legde koningin Wilhelmina de eerste steen van het nieuwe Universiteitsgebouw te Utrecht en ontgloeide door haar verschijning de academische jongelingenschap in geestdrift, terwijl de Utrechtse burgerij haar niet minder hartelijk begroette.

De oude ernstige stad prijkte te harer eer in de weelderigste feesttooi.

Dat was overal het geval, waar zij verscheen: de bevolking beijverde zich alom door openlijk vreugdebetoon, door vlaggen en groen, haar eerbied en liefde voor de jeugdige vorstin te uiten. Van haar kant toonde zij, hoe jong ze ook was, de levendigste belangstelling in alles wat het volk aanging en nam aan alles deel.

Hoe bracht zij de bewoners van het Noorden, dat na Utrecht aan de beurt lag, niet in verrukking door haar belangstelling in de harddraverij en hardzeilerij, de echte Friese volksvermaken, en vooral, toen zij zich vertoonde in de aloude Friese dracht met de gouden kap onder de kanten muts! Deze hoofdtooi ... vincie aan haar geeerbiedigde kleine Landsvrouwe.

Te Groningen was de ontvangst van de kant der bevolking niet minder schitterend. Nog volgde in dat jaar en bezoek aan Haarlem, de opening van het Merwede-kanaal, de gouden bruiloft van het hertogelijk paar van Saksen-Weimar, door onze koninginnen bijgewoond, het te water laten van het kolossale oorlogschip „Koningin Wilhelmina", enz.

In de volgende jaren brachten de vorstinnen haar zomervacantie achtereenvolgens door in Zwitserland, in Engeland, in Tyrol, Savoye, Salzkammergut, het laatste jaar in Parijs en het Noorden van Italië, waaruit de toen heersende onlusten haar weer naar het rustige Tyrol dreven.

Intussen werden de rondreizen door het eigen land niet vergeten, de Koningin-Regentes stelde er blijkbaar prijs op, aan geheel het Nederlandse volk zijn jeugdige vorstin te tonen en haar dochter er van jongs aan te gewennen, al haar onderdanen met gelijke minzaamheid te bejegenen. Het eerste bezoek gold thans de provincie Zeeland, met haar rijkdom van afwisselende klederdrachten, die de koningin door dertig meisjes, in de drachten der verschillende streken gekleed, werden voorgesteld. Daarna volgden de vorstelijke bezoeken aan Den Helder, aan de cadettenschool te Alkmaar en aan de militaire academie te Breda. De jonge koningin moest door eigen aanschouwing de belangrijkste instellingen en inrichtingen leren kennen van het land, waarover zij eenmaal zelfstandig de scepter zou moeten voeren.

In 1895 was het de beurt der katholieke provinciën, om met een bezoek te worden vereerd en zowel in Noord-Brabant als in Limburg mocht de vorstin ondervinden, dat haar katholieke onderdanen zich in eerbied en liefde en hankelijkheid voor het Oranjehuis door de overige bewoners van het laten overtreffen.

Overal in de Zuidelijke provinciën haar de warmste, gulste, geestdrift ste ontvangst ten deel. Onvermoeid vol belangstelling bezochten de ginnen de verschillende katholieke stellingen en gaven overal blijken haar hoge waardering.

Toen zij later in het jaar, na zich door een tochtje in het heerlijke land van Igls bij Innsbrück verpoosd te hebben, Overijsel en Drente doorreisden, hechtte te Zwolle de Regentes eigen hand het erekruis der Oranje-Nassau-orde op de borst der overste van Liefdegesticht aldaar, de eerste vrouw wie een dergelijke onderscheiding beurt viel.

Inmiddels was de tijd gekomen dat voorspoedig opgroeiende jonge Vorstin naar het gebruik der Hervormde Kerk haar belijdenis moest afleggen. Dit in het najaar van 1896 geschieden, de Koningin-Regentes, die als een voorbeeldige christen moeder de godsdienstige opvoeding harer Dochter had verlangde, dat zij in stille ingetogenheid zich op die ernstige plechtigheid voorbereiden. Zo werd de zomer 1896 in kalme afzondering doorgebracht.

Nadat koningin Wilhelmina tot maat der Hervormde Kerk was aangenomen, deed zij ook als aankomende jonge vrouw allengs haar intrede in de wereld. Zij verscheen met haar moeder op avondfeesten, bij concerten en schouwburgvoorstellingen, kortom zij was niet lang het op de handen gedragen koningskind, maar zij werd allengs de lieftallige, maar majestueuze koninklijke jonkvrouw, verschijning, hoe bekoorlijk ook, ook eerbied afdwingt voor de geboren Vorstin.

Op 31 Augustus 1898 voleindigde haar achttiende jaar en was toen volgens de Grondwet meerderjarig en bevoegd zelf de teugels van het bewind in handen te nemen. Van die dag af regeerde zij als koningin en enige dagen daarna werd zij in de hoofdstad des Rijks plechtig beëedigd en ingehuldigd.

De roos weet niet, wie door haar geur verkwikt wordt en wie door haar kleur.

Zo weet de mens dikwijls niet hoe voorbeeld en zijn invloed werken.

Laat ze slechts schoon en goed zijn dan gaan ze niet onopgemerkt en onvoorbij.